

чаване на „обект“ и „предмет“ на статистическите (съвкупностните) изследвания в различните области на действителността, не мога да не констатирам липсата на по-детайлно изясняване на това различие. Всъщност една кратка справка в Българския тълковен речник (1995) показва, че между обект и предмет съществува някаква разлика. Така на с. 546 е написано, че **обект** е „това, което съществува във от човека и неговото съзнание, към което е насочена познавателната... дейност на човека“. Същевременно на с. 729 се отбелязва, че **предмет** е „това, което е съдържанието на мисълта или върху което е насочена конкретната дейност“.

Очевидно, ако трябва да се открие специфично съдържание на понятието **предмет** на статистическото (съвкупностното) изследване, то трябва да се свърже с т.нар. **изучаеми признаци** на единиците на изследваната съвкупност. По тези признаци единиците на съответната изследвана съвкупност формират честотни разпределения, които са основа за оценяване свойствата на съвкупността. Кои да бъдат изучаваните признаци при конкретното изследване се определя от дефинираните познавателни задачи на изследването (респ. от програмата на изследването). В този аспект споделям в основни линии някои от застъпваните в литературата становища и специално на: Цонев (1984, с. 46-55); Съйкова, Тодорова, (1994, с. 11); Суслов (1970, с. 207) и др. С други думи, предметът на статистическите (съвкупностните) изследвания се определя от типа познавателни задачи (описателни, обяснителни, прогностични и т.н.), които стоят за решаване от изследователя. От тяхната особеност и характерни черти зависи посоката, в която се разработва теоретичният модел на съответното масово явление (респ. съвкупност), за което се събира, обработва и анализира необходимата информация.

В заключение ще изтъкна, че направих опит да спра вниманието върху някои недостатъчно осветлени, според мен, въпроси, свързани с дефинирането и разграничаването на обекта и предмета на статистическите (съвкупностните) изследвания. По-конкретно, направих опит да обвържа решаването на тези въпроси с предварителната теоретико-методологическа подготовка на конкретното статистическо (съвкупностно) изследване, а именно: **първо**, с определяне на целта и задачите на изследването, **второ**, с отграничаване на обекта на изследването (съответната съвкупност или съвкупности) и **трето**, с построяването на теоретичен модел на изучаваното масово явление (съвкупност), за което (изчерпателно или извадково) ще се събира, обработва и анализира необходимата информация.

Приета за печат на 23.07.1996 г.